

Mateřské centrum Radost v Táboře oslaví příští rok již desáté narozeniny. Prošly jím stovky maminek, potkaly se zde desítky tvůrčích lidí v pracovních skupinách a v čele MC stálo několik skvělých koordinátorek. V tomto článku se však zaměřím pouze na jeden, ne úplně typický projekt. První obrysy získal v létě 2004 v tichém parku pod hradem Kotnovem. Trvalo téměř rok, než projekt nazvaný Cesty malých chodců vyústil v opravdu hmatatelný výstup. Projektový tým byl osloven, aby zasáhl do nově pokládaného dláždění rozšířeného chodníku na hlavní tábořské obchodní třídě. Díky tomu zde najdete „samostatný pruh“ pro veselé skákání dětí. Ale zpět do parku a pěkně popořádku.

■ Co by se stalo, kdyby se „majitelé“ dětí chovali stejně jako majitelé psů? (Fotomontáž Klára Smolíková)

Konspirační schůzka v parku

Do parku jsme dorazily většinou bez dětí. Byly jsme pozvány jako „vysloužilé“ maminky, které se sice vrací do práce, ale stále je zajímá, co se kolem MC děje. Také jsme ještě nezapomněly, jak se po městě jezdí s kočárkem, jak se kličkuje s batoletem mezi nedopalky a psími hovínky, jak je to hádat se s důchodci, že dítě svým dotykem soše neublíží.

Důvodem schůzky byla ohlášená rekonstrukce hlavní obchodní třídy, při které, jak zjistila bývalá koordinátorka tábořského MC a současná zastupitelka města, se s nějakými novinkami pro děti vůbec nepočítá. Probíraly jsme možnosti, jak otevřít veřejnou diskuzi o městském pros-

Co dělat, když ... chcete něco změnit ve vašem městě

Kudy vedly Cesty malých chodců

toru, aby to nevyznělo ani příliš „maminkovsky“, ani konfrontačně.

Dětské patro města

Tábořské centrum je historickým skvostem, kterým v sezóně prochází množství turistů a muzeum berou školní zájezdy doslova útokem. V takovém městě se hůře vysvětluje, že starost o město není jen oprava historických fasád. Město tvoří živí lidé, kterým chybí klidná zákoutí na obchodních třídách, fontány, sochy, zeleň, čisté a bezbariérové ulice. S dětmi nechodíme jen do parku, ale i do „města“ na nákupy, na úřady, za pochůzkami všeho druhu a potřebujeme je nějak zabavit, na něco nalákat. Na starém městě nám pomáhají dávní svědci přirozené rostlého a krásného města – sgrafita, tajemná dvířka, boubelatá dlažba, socha světce ve výklenku, „panáčci“ patníky a

hydranty. V novějších částech města je toto dětské patro, tedy prostor, který vnímá a svými představami oživuje dítě, na podněty podstatně chudší.

Musí to být výstava!

Shodly jsme se na tom, že je potřeba ukázat příklady měst, která dětem vycházejí vstříc. Dále se zeptáme samotných dětí, co si o městě myslí, co je venku baví a kam chodí. Zapojíme středoškolské studenty, aby se zamysleli nad tím, jaké objekty a plastiky by do města vybrali. Musíme naše představy zhmotnit, aby veřejnost, zastupitelé i novináři naše návrhy nejen pochopili, ale aby byli schopni vzít je za své. Uspořádat výstavu se nakonec ukázalo jako univerzální odpověď na všechny naše záměry.

V tento moment bylo velmi důležité, že jsme mohly o část nákladů spojených s přípravou

■ Takových panelů si mohli návštěvníci na výstavě prohlédnout sedmnáct. (Lucie Holá)

■ Na slavnostním otevření výstavy vládla uvolněná nálada. (Lucie Holá)

výstavy a její propagaci požádat Huairou Commission prostřednictvím programu Local to local. Vznikl užší projektový tým, ve kterém byla architektka, učitelka výtvarné výchovy, knihkupkyně a učitelka teorie umění. Výstava se navíc ukázala jako skvělá příležitost k informování veřejnosti o podmínkách pro udělování certifikátu Společnost přátelská rodině. Domluvily jsme termín výstavy v prostorách městské knihovny a stanovily harmonogram pracovních schůzek.

Výstava se vším všudy

Příprava materiálů a podkladů pro výstavu byla hodně rozmáchlá. Za půl roku jsme s přispěním jedné střední a jedné základní školy shromáždily desítky fotomontáží, koláží, obrázků, vyplněných anketních lístků i fotografií, které zachycovaly pohyb dětí po městě, jejich oblíbené hry i riziková místa. Dalším školám jsme nabídly pracovní listy a vyhlásily jsme pro ně soutěž s názvem S očima navrch hlavy. Studenti nám pomohli i s propagací výstavy, protože už v průběhu příprav psali články do místních novin. V jednu chvíli do sebe všechno začalo zapadat a zřetelně vystoupila témata jednotlivých panelů. Ty nám zapůjčil městský úřad, takže i touto cestou jsme o sobě daly vědět. Pozvánkami na vernisáž jsme pak obeslali starostu, zastupitele, vedoucí odboru kultury a školství, novináře, ředitele škol a spřízněných institucí. Zároveň visely po celém městě plakáty, které lákaly na zábavný program pro děti pořá-

daný u příležitosti zahájení výstavy. Pozvání na vernisáž přijala také Rut Kolínská, což novináře vybudilo k větší aktivitě. Svou účastí a projevem totiž ukázala, že naše snaha není tak izolovaná, jak by se tábořským zdálo.

Dlažební peripetie

Březen, kdy byla výstava přístupná, uběhl jako voda a my se bály, aby se voda nezavřela i nad našimi skvělými plány. Po čtvrt roce, když byla rekonstrukce obchodní třídy téměř dokončená, přišla najednou nečekaná nabídka. Prý ať to něčím oživíme! Vymyslely jsme nepravidelné dlaždice, které zhruba na 200metrovém úseku vytvoří především dětským očím viditelnou cestičku.

O rok později, 1. června 2006 jsme zde uspořádaly malý happening. Měly jsme radost, že žádné negativní ohlasy nepřišly a cesta se líbí. Na druhou stranu jsme byly zklamané, že se rozjízďí další etapa rekonstrukce a na naše výzvy ke spolupráci nikdo nereaguje. Jako bychom byly opět na začátku. Tehdy zafungovalo naprosto nečekané pozvání Rut, že projekt může jedna z nás prezentovat na Grassroots Women's International Academy ve Vancouveru. Příkladně jsme celou akci zmedializovaly, takže nám teď v horkém červenci nezbyvá nic jiného, než pravidelně chodit mezi dlaždice a skládat další část cesty malých chodců. A až nás přestanou bolet záda, začneme vymýšlet, jak do města vpašujeme hravé sochy!

■ Tady stála na Žižkově náměstí stará a rezavá lampa. Působivou keramickou hlavu vyrobila pro Liberec Alexandra Koláčková a studenti ji v počítači přenesli do Tábora. (Studentská fotomontáž)

■ Před rokem jsme dlažbu kreslily křídami, letos si musíme dlaždice rovnou poskládat. (Monika Krausová)

■ Ale výsledek stojí za to. Oceňují ji holky. (Klára Smolliková)

■ I kluci. (Monika Krausová)

Co na základě našeho projektu doporučujeme

Pracovní skupina nesmí být příliš velká, aby byla akceschopná, ani příliš úzká, aby byli jednotliví členové zastupitelní. Oddělte práci na projektu od jiných problémů a záležitostí MC, abyste se vzájemně nezdržovali. Zajistěte plynulé informování např. prostřednictvím e-mailové konference.

Rozdělte si v týmu práci, nechtějte dělat všichni všechno, ale pravidelně se scházejte, planujte, hodnotte, aby byl váš postup koordinovaný.

Předem si stanovte priority, ať víte, bez čeho se projekt v případě časové či finanční tísně může obejít.

Vše dokumentujte – fotografujte a zapisujte, kdy se co odehrálo. Paměť je nespolehlivá! Pokud cíl nebude příliš úzce zaměřený, budete spokojeni, že se vám něco povedlo, i když jste původně o takový úspěch ani neusilovali.

Najděte si spřízněného, nejlépe uvolněného zastupitele a pravidelně ho informujte. Využívejte místního tisku – zvěte novináře, vysvětlujte své záměry, posílejte tiskové zprávy a fotografie. Ideální je pravidelné umístování informací o projektu na webové stránky. Komunikujte s úředníky z příslušných odborů. Zastupitelé se mění, úředníci zůstávají. Využívejte odborníky, získejte na svou stranu lokální autority, které vašemu projektu poskytnou záštitu. Budte v kontaktu s maminkami, které už nastoupily do práce.

Sledujte, co se ve vašem městě chystá (investiční akce apod.), abyste mohli plánované akce využít. Najděte si tiché partnery (školy, knihovnu apod.), kteří poskytnou prostory, materiál apod. Nevzdávejte se!

Co dělat, když nechodíte do mateřského centra

Ve dvou či třech se to rozhodně lépe táhne, proto je dobré se dát s někým dohromady. Tam, kde funguje MC, tam doporučuji spojit se s nimi. Většinou najdete maminky, které už mají s podobným jednáním zkušenosti. Tam, kde není, tam se pokuste řídit výše uvedenými radami a věřte, že máte velkou naději mnohé věci změnit. Zkuste to!